

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobkyně: **N. T. O.,** zast. Mgr. Marií Jandovou, advokátkou se sídlem Chomutov, Mostecká 3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 7. 2004, č. j. 15 Az 117/2003 - 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 8. 2002, č. j. OAM-2160/CU-02-P17-2001, nebyl žalobkyni udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo žalovaným rozhodnuto podle § 28 zákona o azylu, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně opravný prostředek u Vrchního soudu v Praze, o němž tento soud nerozhodl do 31. 12. 2002, a proto o něm ve smyslu čl. II zákona č. 519/2002 Sb.a ust. § 129 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) a ust. § 32 odst. 4 zákona o azylu rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem. Rozsudkem tohoto soudu ze dne 30. 7. 2004, č. j. 15 Az 117/2003 – 17, byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

Kasační stížnost stěžovatelka podává z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s, a to pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem.

Stěžovatelka se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu, tímto důvodem se však soud nezabýval s tím, že mu nepřísluší důvody stěžovatelky, jež uvedla v žalobě, přezkoumávat. Stěžovatelka uvádí, že je provdána za občana Vietnamské socialistické republiky, který spolu s ní žije v České republice, kde podniká, má zde přidělený byt, finančně ji zajišťuje a chtěli by založit rodinu. V České republice žije také jejích pět sester, se kterými se pravidelně stýká.

Vzhledem k uvedenému stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Součástí podané kasační stížnosti je i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. K tvrzení stěžovatelky, že jsou u ní dány důvody pro udělení humanitárního azylu uvedl, že manželství s občanem Vietnamské socialistické republiky, který v České republice žije na základě povolení k dlouhodobému pobytu ani pobyt stěžovatelčiných sester v ČR nejsou zvláštních zřetelů hodné důvody pro udělení humanitárního azylu. Kasační stížnost stěžovatelky považuje za nedůvodnou, stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil v prvé řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a po nezbytném poučení účastníků řízení, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala návrh na zahájení řízení o udělení azylu dne 23. 5. 2001. V žádosti o udělení azylu uvedla, že svoji vlast opustila v srpnu r. 2000, odcestovala do ČR, kde byla v dubnu 2001 zadržena českou policií. Jako důvod žádosti o azyl uvedla, že neměla žádnou práci. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu, konaném dne 24. 4. 2002 stěžovatelka jiné důvody než ekonomické neuvedla, pouze doplnila,že se zde provdala za občana Vietnamské socialistické republiky a pokud by se chtěl manžel vrátit, vrátí se ním.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 8. 2002, č. j. OAM-2160/CU-02-P17-2001, rozhodl o neudělení azylu z důvodu nesplnění podmínek dle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rozhodl, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného stěžovatelka pouze uvedla, že žádá, aby soud pečlivě zhodnotil jí uvedené okolnosti a udělil azyl z humanitárních důvodů.

Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného v rozsahu námitek, uplatněných v žalobě, ke stejnému skutkovému a právnímu závěru jako žalovaný správní orgán a protože napadené rozhodnutí žalovaného netrpělo nezákonností, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem v mezích uplatněného důvodu dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní předpis, popřípadě je aplikován správný právní předpis, který je však nesprávně vyložen.

Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozsudku soudu neshledal. Krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí. Podle názoru Nejvyššího správního soudu posoudil soud právní otázku v předcházejícím řízení správně a stejně tak je výrok rozhodnutí krajského soudu, obdobně jako napadené rozhodnutí žalovaného, dostatečně odůvodněn.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné předeslat, že azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

K námitce stěžovatelky, že jsou v jejím případě dány důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, bylo zjištěno, že tyto okolnosti žalovaný v řízení o azylu zkoumal a dospěl k závěru, že tomu tak není. V moderním právním státě je odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci § 14 zákona o azylu, umožňující udělit humanitární azyl, je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Tato právní norma totiž v sobě obsahuje kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „důvodem zvláštního zřetele hodným“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na posouzení v každém jednotlivém případě. Častými zástupci tohoto institutu jsou „veřejný zájem či veřejný pořádek“. Zákonodárce vytváří prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu neurčitého právního pojmu, či nikoli. Ovšem naplnění obsahu neurčitého právního pojmu pak s sebou přináší povinnost správního orgánu rozhodnout způsobem, který norma předvídá. Při interpretaci neurčitých právních pojmů se uvážení zaměřuje na konkrétní skutkovou podstatu a její hodnocení. Naproti tomu u správního uvážení je úvaha orientována na způsob užití právního následku (např. vyslovit zákaz určité činnosti). Zákon tedy poskytuje volný prostor k rozhodování v hranicích, které stanoví. Tento prostor bývá vyjádřen různě, např. alternativními možnostmi rozhodnutí s tím, že je na úvaze správního orgánu, jak s těmito možnostmi naloží, nebo určitou formulací („může, lze“) apod.; s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný

právní následek. Úprava může být kombinována právě s použitím neurčitých pojmů, které zpravidla diskreční pravomoc omezují (orgán může žadateli vyhovět, jsou-li proto závažné důvody). V předmětném paragrafu pak odpovídá charakteru popisovaného institutu dikce „…lze udělit azyl…z důvodu hodného zvláštního zřetele“. Soud proto uzavírá, že ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatelky, tak i stav v její zemi, a pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí plně v jeho pravomoci a soud nezákonnost takového rozhodnutí s ohledem na shora vyslovené neshledává.

Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když naopak shledal, že Krajský soud v Ústí nad Labem nepochybil, jestliže žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s za použití § 120 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 15. dubna 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu